

som forelå samme år, konkluderede i et forslag om at indlemme kyststrækningen i det fremtidige uafhængige Kenya, enten under bibeholdelse af sultanens nominelle suverænitet over området eller mod en afståelsessum på £ 100.000.

Om udviklingen i kystområdet blev det i rapporten udtalt, at befolkningens sammensætning med udbygningen af samfærdslen til det indre Kenya havde ændret karakter, således at afrikanerne var i afgjort majoritet, og havnebyen Mombasa var blevet af livsvigtig betydning for både Kenya og Uganda. Sultanens overherredømme var blevet rent formelt og havde kun en vis følelsesmæssig betydning for områdets arabiske befolkning.

I 1962 blev der afholdt en konference om spørgsmålet. Der blev forelagt et budskab fra sultanen, hvori han erkendte, at den økonomiske og politiske udvikling i området ikke kunne ignoreres. Sultanen ønskede dog sikkerhed for, at alle befolkningsgrupper i kyststrækningen blev tilsikret frihed til at bevare deres institutioner og levevis. Med dette udgangspunkt enedes konferencens deltagere om at udsætte den endelige beslutning om kyststrækningens fremtidige status, til Kenyas nationale regering havde udarbejdet landets kommende forfatning.

Under konferencen om Kenyas uafhængighed i oktober 1963 førtes der i London forhandlinger mellem Storbritanniens, Zanzibars og Kenyas regeringer om spørgsmålet. Ved en brevveksling af 5. oktober 1963 mellem Zanzibars og Kenyas premierministre blev der opnået enighed om, at sultanen af Zanzibars suverænitet over kyststrøben skulle ophøre ved Kenyas opnåelse af uafhængighed. Kenyas regering påtog sig på sin side visse garantier for den muhamedanske befolknings religionsudøvelse. Derimod blev der ikke tale om ydelse af en afståelsessum til sultanen.

2. 17. samlings behandling af Zanzibar-spørgsmålet.

Som et resultat af sine undersøgelser i løbet af 1962 fremlagde koloniudvalget i december 1962 et resolutionsforslag for FN's 17. samling, hvori den administrerende magt (Storbritannien) anmodes om at tage øjeblikkelige skridt til iværksættelse

af kolonideklarationens bestemmelser i Zanzibar, at træffe forberedelser til afholdelse af valg på grundlag af almindelig valgret samt at føre området frem til uafhængighed snarest muligt. Endvidere indeholdt resolutionen en appel til alle Zanzibars folkeslag om at tilvejebringe national enighed med henblik på landets uafhængighed tidligst muligt. Resolutionsforslaget vedtoges med 84 stemmer for, ingen imod, medens 4 afstod.

Den britiske repræsentant afgav en stemmeforklaring, hvori han udtalte, at hans delegation i princippet var imod resolutioner af denne art, der kunne betragtes som et forsøg på indblanding i administrationen af britiske områder, men at hans regering under hensyn til den oprigtighed, som et antal delegerationer i koloniudvalget havde givet udtryk for vedrørende de foranstaltninger, den britiske regering havde truffet og var i færd med at træffe i Zanzibar, ville afstå fra at stemme ved afstemningen om resolutionen.

3. Koloniudvalgets behandling af sagen i 1963.

Med henblik på koloniudvalgets forestående drøftelser af Zanzibar oplyste den britiske repræsentant den 3. juli 1963 i udvalget, at der var blevet gennemført internt selvstyre i landet, og at der efter afholdelsen af valg ville blive optaget kontakt med Zanzibars nye regering og den britiske regering med henblik på afholdelse af en snarlig konference, på hvilken arrangementerne vedrørende den endelige magtovertagelse skulle aftales, ligesom uafhængighedsdatoen skulle fastsættes.

Debatten i øvrigt gav stort set udtryk for anerkendelse af Storbritanniens holdning med hensyn til Zanzibars frigørelse.

Fra dansk side udtrykte man håb om, at de netop da stedfindende valg måtte foregå i en roligere atmosfære end i 1961. Man bemærkede i øvrigt, at disse valg i overensstemmelse med generalforsamlingsresolution 1811 (XVII) var udskrevet på grundlag af almindelig valgret, således at der bestod mulighed for, at der på grundlag af disse kunne dannes en repræsentativ regering, som ville være i stand til at forhandle med Storbritannien om den endelige magtovertagelse.